

2022-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalakkersuisoq)

(Pingajussaaneerera)

Tulluusimaarutigaaara Aningaasanut Inatsimmut pitsaasumut atsiorsimagama, kalaallimut kiffaanngissuseqarnerunermik aningaasaqarnerulernermillu qularnaarisumut. Demokraatit isumaqatigiisummi ilaatigut uku malunnaatilimmik sunniuteqaqataaffigaat:

- Kaffimut tiimullu akitsuutit peerneqarput
- Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi akitsuut peerneqarpoq
- Innovation Greenland-imut sipaarutissaraluit peerneqarput
- Qaqortumi mittarfik pilersaarutigineqartutut piviusunngussaaq
- Timmiarussanut (timmiaatit) akitsuutit peerneqarput

Naqissuserusuppara, ukua arlaannaalluunniit Aningaasanut Inatsisissamut siunnersuummut ilaatinneqanngikkaluarmata. Demokraatinut pingaartuuvoq, inuiaqatigiit pitsaanagerusumut ingerlatinnissaat tamannalu sorsuutigiussavarput. Allanguutit qulaani taakkartukkakka aallaavigalugit siumut ingerlavugut pitsaanagerusumullu alloriarnerulluni. Tamanna Kalaallit Nunaannut inuiaqatigiinnullu pitsaasuuvoq.

Imaappa taava, maanna isumaqalersimasunga, Naalakkersuisut takorluuisinnaassuseqartut? Ineriartornermet eqqummaarinnillutik tikkuussisut? Siunissaq ungasinnerusumut isigisut?

Taakkununga apequtininut akissutissara ersarissumik naamiuvoq.

Naalakkersuisut suli sorusunnerlutik nalorpasittutut ippaat. Eqqaamasiuk, aningaasaqarnermut inatsimmi takorluuisinnaassuseqartumik suliniutit ilanngunneqarmata, Demokraatit, Atassut ilaatigullu Naleraq taamaattussatut ilungersuuteqarnerisa kingunerisaanik. Inuit Ataqtigiit suli nalulluinnarpaat, pissaaneq qanoq atorniarnarlugu.

Taamaattorli.

Inuit Ataqtigiit pisinnaasartik tamaat nunatsinni aningaasaleerusuttut tamaasa ajorluartumik qimaatinnisaraat. Urammut inerteqquteqalernerq tassunga assersuutissatsialaavoq taamatullu oliamik gasimillu tunisassiornissamut piukkunnaateqarsinnaasumut isertitsissutaalluarsinnaasumullu unitsitsillutik. Taamaammatt Inuit Ataqtigiit sorusunnerlutik ilisimalaarunaraluarpaat. Tamakkuli, nunatta kukkusumik saqinneranut pissutaapput.

Parisimut isumaqatigiissummut aamma oqaaseqaateqalaassaanga, aningaasaqarnermut isumaqatigiissutitsinni aamma taanna taaneqarmat.

Pingaarnertut oqaatigisariaqarpara, isumaqatigiissutit tamarmik, CO₂-mik nunarsuarmi aniatitsinermik annikillisaaniartut aammalu nunarsuaq tamakkerlugu silaannaap pissusaata allanngoriartorneranut suliniuteqartut, tapersorsornaraluarmata. Soorunalumi aamma Parisimut isumaqatigiissut.

Peqqinnartuuvorli, tukassaarisimagaanni nammineerluni torersaanissaq. Qanorluunniit naatsorsuutigineqarsinnaangilaq naatsorsuutigineqassanngilarlu allat torersaanissaat.

Taamaattumik pissusissamisuginnarpoq, nunat suliffissuaqarfiusut, annertoorsuarmik mingutsitsisimasut torersaalernissaat. Taakkulu tassaapput assersuutigalugu Kina, USA aamma Danmark. Taakkuli nunat qanoq iliorpat?

Danmark immikkut eqqaalaarlara, oliamik tunisassiornermik 2050-imi unitsinniarpaat. Uterpara 2050-imi. Aatsaat ukiut 30-vit qaangiuppata!

Taava Kina, nukissiornerannit 60 %-i aamaruutissat atorlugit pivoq. Tamanna annikillisarneqarani 2030-p tungaanut ingerlassaaq, tamatuma kingorna neriututiginerarluni allannguisoqassasoq, 2060-imi mingutitsiunnaarnissaq naatsorsuutigineqarluni. Uterpara 2060-imi. Aatsaat ukiut 40-rut qaangiuppata!

USA-p præsidentia Joe Biden pilersaaruteqarpoq, USA-p CO₂-mik aniatitsinera 50 procentimik 2030-p tungaanut annikillisinneqassasoq. Tamanna tusarnerpoq, eqqaamaneqassaarli, USA-p CO₂-mik aniatitsinera qaffasittorujorujussuimmat, tassa 2030-mi suli annertoorsuarmik aniatitsinissaa naatsorsuutigineqassaaq.

Uagutsinni uagut naalannerpaannguatut pissusilersorpugut. Nukissiornerannit annersaa mingutsitsinngitsunit soorlu erngup nukinganik nukissiutinit pivoq, taassumalu aningaasaliiffiginerunissaa akuereqqammerparput. Torraqaq, ersersinniagarali unaaginnarpoq, silaannaap pissusaata allanngoriartorneranut suliniarnitsinni kanngusuutissaqannginnatta killormuanillu imitsinnut pattalaarsinnaalluarluta.

Demokraatit isumaqarput, Parisimut isumaqatigiissut isumaqatigiissutaasoq pitsaasoq, nunat mingutsitsineraat pinngitsaalillugit CO₂-mik aniatsitsinernannik annikilliliisissammagit. Tamanna qujarutiinnartariaqarparput. Maanili nunatsinni annikitsuaranngumik CO₂-mik aniatitsivugut, annikitsuinnarnik suliffissuaateqaratta.

Isornartorsiornerataqanngitsumik Parisimut isumaqatigiissummut ilanngunnerup kingunerissavaa, suliffissuaqarnikkut ineriartortitsinissamik aallartitsinnaannginnerput. Tamanna naapertuutissanngilaq. Taassuma kingunerissavaa, nunatsinnut aningaasarsiornerannissatsinnut periarfissat annikinnerulernerat, taassumalu kingunerissallugu, inuunerissarnerup annertusinissaa, akileraarutit appartinnissaat siunissamilu namminiilernissap angunissaasa ajornakusuulernerat. Ilumut tamanna kissaatiginnerparput?

Naalakkersuisut apeqqutinut arlalissuarnut akissuteqarnissamut amigaateqarput, assersuutigalugu suna pissutigalugu Parisimut isumaqatigiissummut akuerisariaqarnissatsinnut pituttussanersugut. Soorunami

akissutit taakku Inatsisartut upernaaru oqaluuserinninnginneranni pisariaqarpagut,
kaammattuutigissavaralu, Naalakkersuisut piffissaagallartillugu akissutit taakku saqqummiutissagaat.

Naggataatigut kaammattuutigerusuppara, Naalakkersuisut aappaagu aningaasanut inatsit siusinnerusukkut
isumaqatiginninniutigilissagaat soorlu assersuutigalugu, Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu
Naalunaarusiap saqqummiunneqarnerata kinguninnguani.

Taamatut oqaaseqarlunga 2022-imut Aningaasanut Inatsimmut siunnersuutip akuerineqarnissaa
innersuussutigaaara.